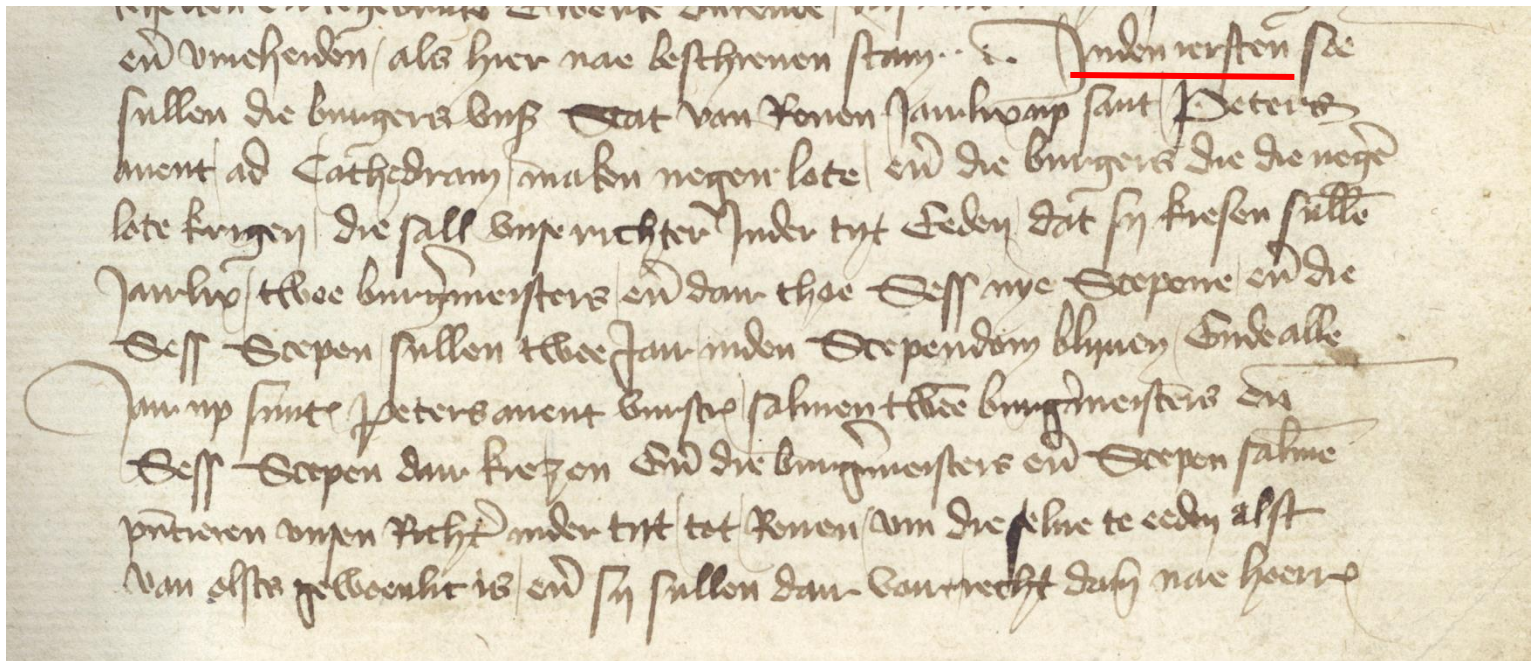

Werkblad 2

De stadsrechten van Rhenen uit 1403

Dit handschrift is voor gewone mensen niet te lezen. Daarom hebben we een stukje uitgetypt.

Maar dat is óók heel moeilijk te begrijpen voor mensen van nu!

Het is de belangrijkste bepaling van de oorkonde. Hij begint met: *Inden eersten*, dat betekent: 'ten eerste'. (die twee woorden zijn rood onderstreep)

Inden eersten so sullen die Borgers onser Stat van Rhenen jaerlix op Sant Petere avondt ad Cathedram maken negen lote ende die borgers die die negen loten krijgen die sall onze richter in der tijt eeden dat sij kiesen sullen jaerlix twee borgemeisters ende daer toe sesse nije Scepenen, ende die sesse Schepene sullen twee jaer in den Schependom blijven ende alle jaer op Sant Petere avont voors sal man twee borgemeistere ende sesse Schepene daer toe kiesen ende die Borgemeistere ende Scepenen sal men presenteren onsen richter in der tijt tot Rhenen om die selve te eeden alsoe van auts gewoonlic is ende sij sullen daer voort recht doen na hoere oudergewoonten ende heerkomen van onser wegen

Opdracht 1:

Met een beetje fantasie kun je wel dingen herkennen, ook al zijn bijna alle woorden anders geschreven dan je gewend bent. Soms helpt het als je een woord hardop uitspreekt.

Zoek in de schuingedrukte tekst naar de woorden: burgers, stad, Rhenen, rechter, burgemeesters, schepenen, loten, kiezen, jaarlijks, twee, negen. Onderstreep die woorden.

Hier is de 'vertaling' van een paar andere woorden:

Op Sant Petere avondt ad Cathedram = Op Sint Petrus avond, 22 februari

Sesse = zes

In der tijt = dan

Eeden = officieel de functie geven (of opdracht geven)

Nije = nieuwe

Tot = in

Recht doen = rechtspreken

Kun jij nu begrijpen wat hier staat en dat met je eigen woorden omschrijven?

Opdracht 2:

Een stad met stadsrechten kreeg:

- het recht op eigen verdediging
- het recht op eigen stadsbestuur
- het recht op het maken van eigen wetten
- het recht op eigen rechtspraak
- het recht om weekmarkten en een jaarmarkt te houden
- vaak ook het recht om een eigen munt te slaan

Hoe is dat tegenwoordig geregeld? Zet een kruisje bij 'stad' of 'land'

2015	Stad	Land
Verdediging		
Rechtspraak		
Muntslag		
Markt houden		
Eigen bestuur		